

OSOBLIWOŚĆ (36) *sb f*

Zawsze -f-.

Wszystkie o jasne.

sg *N* osobliwość (10). ◊ *G* osobliwości (12). ◊ *D* osobliwości (1). ◊ *I* osobliwością (2). ◊ *L* osobliwości (11).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI – XVIII w.

1. *Wyjątkowość, niezwykłość, coś co zwraca uwagę* (10) : [*Matka Boska*] Cudnych obyczajow była kozdemu fwą ofoblyuołczyą myła *PatKaz III* 122v; W iedzeniu ná połpolitych z brácią potrawách przeftáiąc/ żadney ofobliwości nieużywał *SkarŻyw* 462; Na tey drodze/ żadną miarą ná koniu siedzić niechciał/ iedno ná ośiełku: nie przeto/ áby ofobliwości w tym szukał/ ale iŃz od fwych zwyczáiow pokornych/ oderwać fię rychło niedał. *SkarŻyw* 472, 291, 460.

Wyrażenie przyimkowe: »w osobliwości« (5): *KuczKat* 15; *SkarŻyw* 114; Zaden niewiedział táiemnic Troyce ś. okrom tych ktorym w ofobliwości P. Bog y w ftárym zakonie obiáwiał. *SkarKaz* 486b; iŃz w Sákrámenćie przenedroŃlzym ChryŃtuía fwego moŃe przy fwey śmierći mieć: obyczáiem tym który wfzytkim wiernym fpolny ieft. A w ofobliwości czytamy iŃz wiele Ńwiętych przy śmierći mieli Pána fwego/ y widzieli go wychodząc z ćiaía. iáko go y Piotr ś. przed męką fwoią w Rzymie widział/ y Páweł ś. w więźnieniu/ y inni. *SkarKaz* 552b.

~ *W przeciwstawieniu*: »w pospolitości ... w osobliwości« (1): Znáki mieyfć wfzytkich opifánych w tym tho Porządku [...] / Ták w połpolitoći wedle Tytułow głownieyfzych/ iáko y w ofobliwości innych Praw y Połtępkow *GroicPorz* nn; [Ná ofátatek/ áby go [*Chrystusa*] náfládowali w fmerći y w krzyŃu [...]. A to powoáanie fłuŃy nie tylko tym fwiętym profćacŃkom wezwány w ofobliwości/ ále y infzym wfzytkim wiernym Páńfkim ktorzy zbáwieni być chćą/ w połpolitoći. *GrzegŃarnPos* 1582 502b (*Linde*)]. ~

2. *Odrębnosć, oddzielnoć, odosobnienie* (9) : Zadnemu fię w towarzyftwo wielkie nie wdaway, aniŃ theŃ przeŃlifna ofobliwoć vŃyteczna ieft *BielŻyw* 121; Secessus, Ofobliwoć/ Ofobliwe mieyfce/ Táymne/ Spokoynie. *Mącz* 44d; Sámi PapieŃnicy [...] tedy fię chwytaía zá fłowká ofobliwe. Napierwey zá to/ w poiedynkowej liczbie rzeczone/ *Tobie dam*, iáko y zá one fłowá/ Pás owce moie/ ktoremi chćą dowieść/ iŃz fámemu tylko Piotrowi to rzeczono/ *excluduiqc* od tego infze ApoŃtoły. A czemuŃ zápámieťawfzy tey ofobliwości/ chćą pod tymi fłowoy/ Piotrowi rzeczonemi/ inkludowác wfzytkie BiŃkupy RzymŃkie *NiemObr* 49.

Wyrażenie: »osobliwość pojedynkowa« (1): Ták y w RzeczypoŃp: gdy ieden nie rŃdŃzi/ á roŃnoći ludzkich nie miárkuie/ wfzytko fię kroleŃtwo niezgodą obala, (*marg*) Ofobliwoć pojedynkowa zgubę nieŃie. (–) *SkarKazSej* 676b.

Wyrażenie przyimkowe: »na osobliwości« = *osobno; privatim, remotis arbitris, separatim, singulatim* *Mącz* (5): Est quod tecum loquar sed privatim, Mam s tobą mówić ále ná ofobliwości. *Mącz* 322d; Singulatim adverbium, Ofobliwie ná ofobliwości/ káŃdy z ofobna. *Mącz* 395b, 235a [2 r.], 280d.

~ [*W przeciwstawieniu*: »jawnie i na osobliwości«: A to jest napotrzebniejszy obchod tego dnia Ńwiętego: [...] dobrodziejŃstwa pańskie jawnie i na osobliwości wysławiać *RejKat* 6v.] ~

3. *Własność osobista, prywatna; prawa dotyczące tej własności (17)* : iefliby sługá ten co komu krzywdę czyni był ośiádły/ z tákiem pan iego niemoże sprüfungliwości czynić/ Ale ma być z ofobliwości y z ośiádłości [*in iudicio et foro competenti*; w sądzie y w prawie/ do którego należeć będą *JanStat* 591] pozwan. *UstPraw* D; Więc niechay w Státucie będzie to pierwsze práwo ktore do porządnie/ á iednoftaynie chwalenia Bogá/ [...] należy [...]. Wtore práwo ktore wśyftkim ogulnie służy; á trzećie/ ktore należy ofobliwości. *GórnRozm* K2v; á co więcej tego swego sstarania y prace/ którą czynią [*jezuici*]/ nie od ludzi/ nie od sświátá/ ále od łámego Bogá zapłaty czekáią/ bo y w ofobliwości nic nie biorą/ áni máią *ReszHoz* 137.

W formule prawnej (14): My tę ziemię Podláką do iedności nie rozerwánéy [...] ze wśyftkiémi y z ofobná káždémi iéy Grodami [...] y iákimkolwiek przezwiłkiem názwané/ przyległóściami/ [...] ták iákoby wśytkość á pośpolitość ofobliwości/ á ofobliwość wśytkości y pośpolitości ni wczym nic nieuymowálá/ ze wśyftkim y wśelákim Práwem/ Pánstwem y włafnością tę Ziemię Królestwu Polfkiému [...] przywrócamy *SarnStat* 1038, 1058 [2 r.], 1061 [2 r.], 1064 [2 r.], 1187 [2 r.], 1190 [2 r.], 1193 [2 r.].

4. [Liczba pojedyncza:

W przeciwstawieniach: »osobliwość ... wielość, wielka liczba«: žid ieden [...] twierdzi/ żebi Elohim miało iedną liczbę/ piśfąc timi słowi: Wiedzieć prziftoi/ iż Elohim wielką liczbę vkázuie/ ktorego ieft ofobliwość Elohá. *FarnZnaj* 3, 37v.

Wyrażenie: »liczba osobliwości«: To imię dośtoieńftwá PAN, nietilko w liczbłe [!] ofobliwości/ ále też w liczbie wielości/ ieft przipifáne Bogu iednemu/ nie s sroni czego iedno dla powági/ i zacności Máieftatu iego. *FarnZnaj* 37v.]

Synonimy: 1. *dziwność*, 3. *prywatna*.

Cf **OSOBNIA**, **OSOBNOĆ**, **OSOBNOŚĆ**